

Kalevi Aho

**VIOLIN CONCERTO
NO. 2**

(2015)

PIANO REDUCTION

by Kari Vehmanen

 FENNICA GEHRMAN

Kalevi Aho

CONCERTO FOR VIOLIN AND ORCHESTRA NO. 2 (2015)

Premiere 31st November 2016 Kotka, Finland
Elina Vähälä, violin & Kymi Sinfonietta, c. Eugene Tzigane

Piano reduction by Kari Vehmanen (2020)

I Allegro	1
II Adagio	32
III Vivace, leggiero	49

Orchestral material available on hire from the publisher

KL 78.71

ISMN 979-0-55011-615-3 (solo part & piano reduction)

© 2020 Fennica Gehrman Oy, Helsinki

Printed in Helsinki

Kalevi Aho: Viulukonsertto nro 2 (2015)

Ajatus toisen viulukonsertton säveltämisestä syntyi kesäkuussa 2010, jolloin eräs nuori, kansainvälisesti palkittu saksalainen viulustitähhti otti minuun yhteyttä ja kysyi, haluaisinko tehdä hänelle konsertton. Kesällä 2012, kun olin jo valmistautumassa teoksen säveltämiseen, hän kuitenkin yllättäen luopui ajatuksesta kantaesittäjä uusi, hänelle omistettu viulukonsertto.

Pidin hanketta tämän jälkeen haudattuna, kunnes Elina Vähälä soitti minulle loppusyksyllä 2012. Elina oli eräältä saksalaiselta ystävältään kuullut viulukonserttosuunnitelmani kariutumista ja ehdotti, että en hautaisi hanketta, vaan säveltäisin toisen viulukonsertton tässä tapauksessa hänelle. Olin jo pitkään suunnitellut säveltäväni jotain myös Kymi Sinfonietalle, josta sitten tuli konsertton tilaaja.

Viulukonsertton säveltäminen on tavallista haasteellisempaa useasta syystä. Ensinnäkin merkittäviä viulukonserttoja on jo niin monia, että ei ole helppo luoda uutta hyvää konserttoa kilpailemaan kaikkien vanhempien mestariteosten kanssa. Toiseksi jos haluaa säveltää todella idiomaattista viulutekstuuria, vaarana on, että sävelkieli tulee kliseiseksi: alkaa liiaksi käyttää sellaisia kädelle hyvin istuvia kuvioita, joita viulukirjallisuus on jo täynnään.

Vuonna 1981 säveltämässäni 1. viulukonsertossa ratkaisin ongelman siten, että solisti joutuu usein venyttämään kättään laajennettuihin otteisiin, mikä samalla kuitenkin vaikeuttaa teoksen esittämistä. Myös 2. viulukonsertossa esiintyy monesti laajennettuja otteita, ja samalla teoksessa on tavallista runsaammin kaksoisotteita. Näin soolo-osuus soi kauttaaltaan normaalia täydemmin. Harjoittelin sävellystyön kestäessä ja teoksen valmistumisen jälkeenkin 2. konsertton soolo-osuutta niin pitkään, että saatoin kirjoittaa soolo-osuuden kiperimpiin kohtiin myös kaikki sormitukset ja jousitukset. Teos on siten varsin viulustinen, vaikka se on samalla solistille erittäin vaativa.

1. konsertossa orkesterilla on monia suuria välisoittoja, ja sellaisia on myös 2. konsertossa, mutta kuitenkin vähemmän. Noin 32 minuuttia kestävä toinen konsertto on siten selkeämmin solistin hallitsema suurisuuntainen virtuoositeos. Pyrin soolo-osuudessa lisäksi siihen, että se tarjoaisi solistille riittävästi mahdollisuuksia myös oman tulkinnallisen näkemyksensä toteuttamiseen.

Voimakaspiirteinen ensimmäinen osa (Allegro) alkaa lyhyehköllä orkesterin johdannolla, jota seuraa solistin väkevä ensimmäinen repliikki. Osan keskivaiheilla on kadenssi, ja osa loppuu nopeaa strettaan. Hitaassa toisessa osassa (Adagio) solisti hallitsee tapahtumia vielä ensimmäistä osaa enemmän. Adagio alkaa samalla solistin avausmotiivilla kuin ensimmäisen osakin, mutta nyt tämä on luonteeltaan lyrisempi ja laulavampi. Dramaattisen huipennuksen jälkeen osa hiljenee flageolettisäveliin ja lopulta sävelten ja hälyjen välisiin ”puoliääniin”. Kolmas osa (Vivace, leggiero) on taas luonteeltaan tanssillinen ja edellisiä kepeämpi. Lopussa tempo kiihtyy villiin, virtuoosiseen prestissimoon.

Konsertto on sävelletty loppukesän ja alkusyksyn aikana 2015.

Kalevi Aho

Kalevi Aho: Violin Concerto No. 2 (2015)

The idea of composing a second violin concerto occurred to me in June 2010, when a certain young, international award-winning star German violinist contacted me to ask whether I would like to do a concerto for her. In summer 2012, when I was already preparing to compose it, she nevertheless suddenly changed her mind about premiering a new concerto dedicated to her.

I then considered the project dead and buried, until Elina Vähälä called me in late autumn 2012. She had heard from a German friend that my plans for a violin concerto had fallen through and suggested that instead of burying the idea I could compose a second violin concerto, this time for her. I had for some time been planning to compose something for the Kymi Sinfonietta as well, and it ended up commissioning the concerto.

Composing a violin concerto is unusually challenging, for several reasons. First, there are already so many great violin concertos that it is not easy to create a good new one to compete with all the older masterpieces. Second, if you want to compose a truly idiomatic violin texture, the idiom is in danger of becoming clichéd: you begin to make too much use of the figures that sit well under the hand and in which violin literature abounds.

In my first violin concerto, composed in 1981, I solved the problem by often making the soloist stretch their hand to extended positions, but this makes the work more difficult to play. The second violin concerto often features extended positions, too, and it has more than the usual number of double stops. As a result, the solo part sounds fuller than normal throughout. I practised the solo part both while I was composing the second concerto and even after it was finished, to such an extent that I was able to write all the fingerings and bowings for the trickiest points in the solo part. The work is thus highly violinistic, despite being extremely demanding for the soloist.

In the first concerto, the orchestra has many big interludes, and such is also the case in the second, but to a slightly lesser degree. Lasting about 32 minutes, the second concerto is thus more clearly a large-scale virtuoso work dominated by the soloist. I also tried, in the solo part, to offer the soloist enough opportunities to implement personal visions.

The strong-featured first movement (*Allegro*) begins with a fairly short orchestral introduction that is followed by the soloist's first vigorous statement. Around the middle of the movement is a cadenza, and the movement ends with a quick *stretta*. The soloist dominates the events in the slow second movement (*Adagio*) even more than it did in the first. The *Adagio* begins with the same opening motif for the soloist as the first movement, but this time the motif is more lyrical and singing. Having built up to a dramatic climax, it subsides on flageolet notes and finally sounds that are "somewhere between" musical notes and noise. The third movement (*Vivace, leggiero*) is by nature dance-like again and lighter than the previous ones. At the end, the tempo accelerates to a wild, virtuosic *prestissimo*.

I composed the concerto in late summer and early autumn 2015.

Kalevi Aho

CONCERTO No. 2

for violin and orchestra

Solo Violin

I - ALLEGRO

$\bullet = ca. 140$

(legni) *f*

Kalevi AHO

5

15

27 **A**

(vl. I) *f* (legni) *f*

31

38 **A1**

(fg. 1/2) *f*

42 **B** Poco meno mosso $\bullet = ca. 126$

ff

47

f

CONCERTO No.2

for violin and orchestra

I - ALLEGRO

Kalevi AHO

piano reduction by Kari Vehmanen

Violin $\text{♩} = \text{ca. } 140$ (2+3)

Piano

(legni) f 3

(timp. & vc.) mf (fg.)

$fz \rightarrow p$

4

(tr. c. sord.) p *cresc.*

(legni) f 3

(fg.) p

(timp.) 15 mf

8 (2+3)

3 p pp f

cresc.

11

(2+3)

(tr. c. sord.) *p*

f (legni) 3 3 3

(fg.) *mf* (brt. & vc.)

pp *mf*

15

(3+2)

(tr. c. sord.) *mf*

(legni) 3 *p*

pp

18

(3+2)

(tr. c. sord.) *p*

mp *p*

(cor.)

22

p dolce

(fg.) *p* *mp*

27 **A**

Musical score for measures 27-28. The system includes a treble clef staff with rests, a violin I staff with triplets and dynamics *f*, and a piano staff with chords and dynamics *p*. The piano part is marked *Sost. Led.* and *(archi)*. The violin part is marked *(vl. I)* and *(legni)*. Time signatures are 6/4, 5/4, and 3/4.

29

Musical score for measures 29-31. The system includes a treble clef staff with rests, a violin I staff with triplets and dynamics *f*, and a piano staff with chords and dynamics *f*. The piano part is marked *(legni)*. Time signatures are 3/4, 4/4, 3/4, and 5/4.

32

Musical score for measures 32-33. The system includes a treble clef staff with rests, a violin I staff with triplets and dynamics *p*, *mf*, and *p*, and a piano staff with chords. The piano part is marked *(vl. I)*. Time signatures are 5/4, 4/4, and 5/4.

34

Musical score for measures 34-35. The system includes a treble clef staff with rests, a violin I staff with triplets and dynamics *f*, *mp*, and *cresc.*, and a piano staff with chords and dynamics *mf* and *p*. The piano part is marked *(ottoni)*. Time signatures are 5/4, 7/4, and 6/4.

II - ADAGIO

1 $\text{♩} = \text{ca. } 60$

p dolce

(2+3)

(vc.)

p

pp \leftarrow *p*

(timp.)

(cb. pizz.) *p*

6 (3+2+2) $\overset{V}{\curvearrowright}$ 5:4

8va (suono)

p

(vl.) $\#^{\flat}8$

(cb.) *p*

pp

una corda

10 (2+3) (2+3)

H

14 ^(8va)
(suono) ⁽³⁺²⁺²⁾

(fl.)
p
(timp.) (vc. & cb.)
tre corde

19

(vc.)
mp
p (timp. & cb.)

23

p
(vla.)
p dolce
(vl.)

III - VIVACE LEGGIERO

♩ = ca. 96

1

mp *mp* *(3+2+2)*

(vl.) *f* (vl. solo) *mp sempre* (vl.) *f*

(cor.) *p*

tre corde (vc. & cb.)

4

mp *(2+3)*

p *f* (vl.) *p*

7

f *mp* *(2+2+3)* *(2+3)* *(2+2+3)*

(vl.) *f* *p*

10

(fl.)
mp

(vl. solo)
mf

(vln., vc. & fg.)
mp

12a

II
gliss.

L

(tutti)
mf p

(tr. & cor.)
p

(cl.)
mf

(fl. & ob.)
mf

15

(2+3)

(cl.)
p

(tr. & cor.)
p